

Animals i plantes de la ciutat

Quadern per l'alumnat

Cicle Mitjà 4t

Camp d'Aprenentatge de Barcelona

Noms:

Para atenció...

- Al llarg d'aquest quadern trobareu diferents símbols per especificar quin tipus de treball cal fer a les activitats proposades:

Consultar, respondre i escriure

Observar, mirar, llegir

Fotografiar

Cercar, investigar

escoltar

Dibuixar

Fer activitat TIC

Guió del quadern de treball

1. Ut el mamut
2. Observem un arbre
3. La capçada
4. L'escorça
5. Les fulles
6. Mesurem el gruix del tronc
7. Mesurem l'alçada
8. Les flors i els fruits
9. Els arbres que hem vist
10. Sentiu el parc
11. Les meves amigues les aus

Material didàctic elaborat pel Camp d'Aprenentatge de Barcelona i editat per a ús docent.

Se'n poden fer còpies per a aquesta finalitat.
(darrera revisió gener 2012)

Camp d'Aprenentatge de Barcelona

Pg. Mare de Déu del Coll 41-51

08023 Barcelona

cda-barcelona@xtec.cat

www.xtec.cat/cda-barcelona

1

UT EL MAMUT

Hola nens, hola nenes. Sóc el Mamut Ut .

Us explicaré la meva petita història.

Visc al Parc de la Ciutadella, prop de la cascada, i no em moc gens. És molt fàcil saber perquè, sóc una estàtua.

Fa uns cent anys, els senyors que manaven a l'Ajuntament de la ciutat volien fer en el Parc de la Ciutadella de Barcelona una col·lecció de figures de grans animals prehistòrics perquè els nens i nenes de la ciutat coneguessin els mamífers i rèptils extingits.

Però no van poder reunir prou diners i només van construir-me a mi. I així he quedat, sol com un mussol.

La resta d'animals només van quedar com a maqueta, molt més petits, al Museu de Ciències Naturals. Algunes nits, de tant en tant, els recordo. Somnio que l'alcalde de Barcelona, reprèn i fa realitat aquesta vella història del parc dels dinosaures (i del mamut, és clar).

Malgrat tot, el parc de la Ciutadella, on visc, és un parc molt i molt bonic. Aquest parc va ocupar l'espai on es situava una mena de castell que els barcelonins van fer enderrocar perquè els portava alguns mals records. De tant en tant tinc algun sotrac, com quan es va escapar un orangutan del Parc Zoològic i es va passejar per tot el parc i va entrar al Museu Martorell, on va fer una detinguda visita, no del tot prevista entre roques i minerals.

Aquí hi tinc molts i molts amics, n'hi ha alguns de molt especials que només surten a les nits, com els eriçons. Quant es fa fosc ens trobem i fem la xerradeta. Quan surt el sol sento el cant de molts ocells que habiten en aquest parc.

Altres amics amb qui passo molt bones estones són els dragons rosats que sovint em fan pessigolles quan van amunt i avall caçant insectes. També amb les granotes, els cucs de terra, les xinxes, ..

Ara bé, de tots els animals del parc el millor amic que tinc és una formiga. Però no us penseu que és una formiga qualsevol. Les que vosaltres coneixeu són negres i la meva amiga és de dos colors, vermell i negre. S'anomena cuallevat i és l'única que es pot trobar a Espanya amb dos colors. Viu en arbres que tenen pugó, que és el seu aliment preferit (per a elles és com un bon plat de macarrons). Això es molt bo perquè el pugó fa malbé els arbres i la formiga els protegeix.

També hi ha uns altres personatges curiosos. Són de pedra, com jo i, és clar, no parlen gaire. Són els dracs (hi ha que diu que són grius) del monument de la cascada. N'hi ha força i, la veritat, em fan una mica de por i no som gaire amics. Em sembla que si fos més tendre em clavarien mossegada sense pensar-s'hi gens.

M'acomio de vosaltres i que passeu bon dia de descoberta !

2

OBSERVEM UN ARBRE

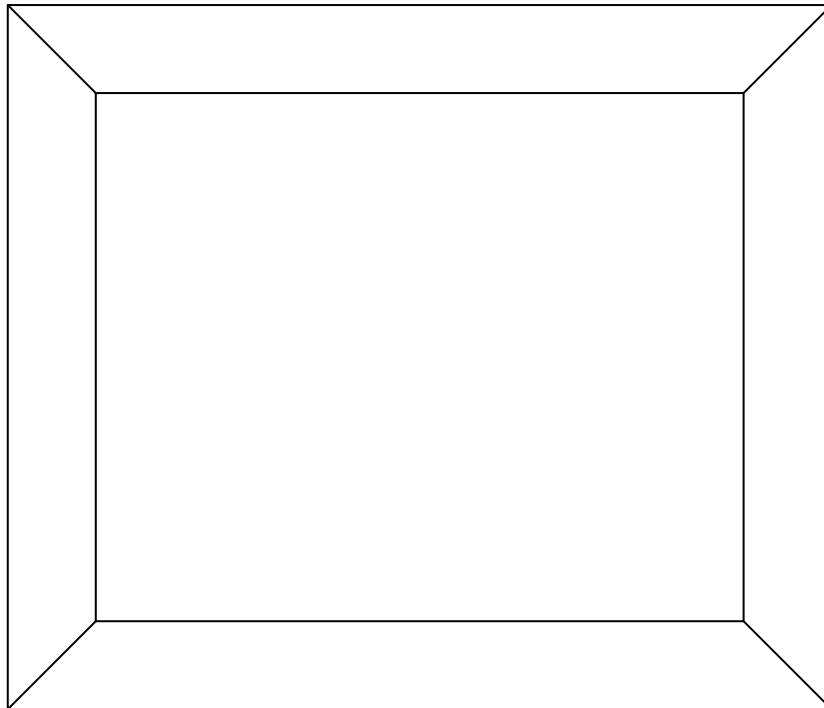

Tot el parc és ple d'arbres. No sabria dir-vos quin és més bonic. Tots m'agraden. Trieu-ne un per fer l'**observació** i feu una **fotografia**.

Abans de fotografiar-lo cal que **mireu bé l'arbre**, les arrels (si sobresurten del terra o no), el tronc (gruixut o prim), l'escorça (rugosa, clivellada o llisa) i la capçada, si les branques són gruixudes o no, si n'hi ha moltes fulles...

Un cop **a la vostra escola** enganxeu la fotografia i **assenyaleu les seves parts**: escorça, tronc, fulles, capçada i branques.

L'arbre observat és _____

3

LA CAPÇADA

Ep nois, noies! com ja sabeu els arbres s'alimenten per les arrels i respiren per les fulles. Com més branques hi ha més fulles hi caben.

Voleu conèixer el tipus de calçada de l'arbre triat?

Observeu la capçada i marqueu la casella que correspongui.

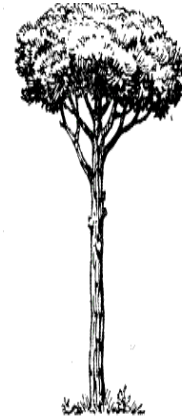
Arrodonida

Fusiforme

Cònica

Para-sol

4

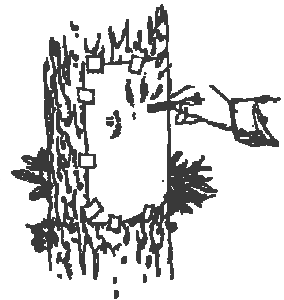
L'ESCORÇA

Ara us explicaré com podeu fer una **mostra de l'escorça**.

Poseu el full del paper sobre el tronc i aganteu-lo bé, amb l'ajuda d'un o dos de vosaltres.

Amb el llapis de cera fregueu sobre el paper tot procurant que quedin ben marcades les irregularitats de l'escorça. Procureu seguir la mateixa direcció de traç de baix a dalt -per exemple- i vigilant que el paper no es trenqui.

Observeu l'escorça i marqueu la casella que correspongui

Clivellada

Rugosa

Llisa

5

LES FULLES

Les fulles poden ser molt variades i divertides . No em renyeu per què jo me les mengi, són el meu dinar.

Colliu-ne una de l'arbre que heu triat i cerqueu amb els dibuixos que teniu en aquesta plana i marqueu el quadret que correspongui.

Segons la forma

					
Agulla ☐	Lanceolada ☐	Cor ☐	Ou ☐	Palmada ☐	Triangle ☐

Segons el marge

		
ENTERA ☐	DENTADA ☐	LOBULADA ☐

Segons el nervi

	
UN DE PRINCIPAL ☐	MÉS D'UN ☐

6

MESUREM EL GRUIX DEL TRONC

Molts arbres són quasi tant forts com jo mateix. Per fer-se grans i gruixuts necessiten molts anys.

Sabríeu **mesurar-ne el tronc**?

Amb una cinta mètrica, mesureu el contorn de l'arbre, aproximadament a 1 m d'alçària del terra,

Anoteu el resultat,

El gruix de l'arbre és de _____ centímetres

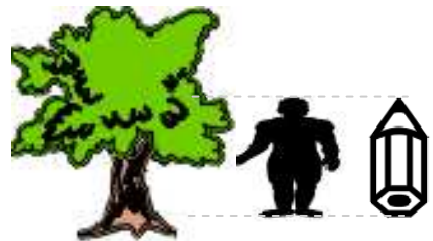

7

MESUREM L'ALÇADA

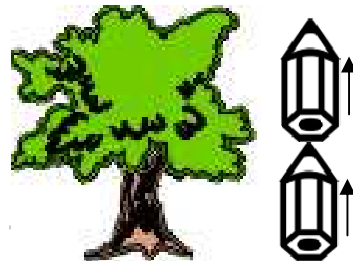
Mesurar l'alçada aproximada és una mica més complicat, us ajudaré

1. Un company o companya s'haurà de posar al costat de l'arbre que volem mesurar. Abans que ho faci li preguntarem la seva alçada o, amb la cinta mètrica, el podeu mesurar. Estireu el braç cap endavant i aguanteu el llapis en posició vertical. Mirant amb un sol ull i caminant endavant o endarrere feu coincidir el llapis amb el vostre company.

Alçada del company/a: _____

2. Amb l'ajut del llapis (recordeu 1 llapis = l'alçada del vostre company) comproveu **quants llapis, un a sobre de l'altre**, necessiteu per arribar a la capçada de l'arbre.

Quants llapis ? _____

3. Multipliqueu l'alçada del vostre company per la quantitat de llapis que heu necessitat per arribar a la capçada de l'arbre i tindreu la seva altura.

Alçada dels company _____ **x nº de llapis** _____ = _____

L'alçada aproximada de l'arbre és de _____ metres

8

LES FLORS I ELS FRUITS

Si trobeu alguna flor o algun fruit mireu-los bé i feu-ne el dibuix.

Data de l'observació _____

Dibuix de la flor	Dibuix del fruit

A l'arbre observat hi heu trobat:

- Brots
 Flors
 Fruits
 Ni flors ni fruits

9

ELS ARBRES QUE HEM VIST

Nom de l'arbre	Capçada	Escorça	Forma de les fulles

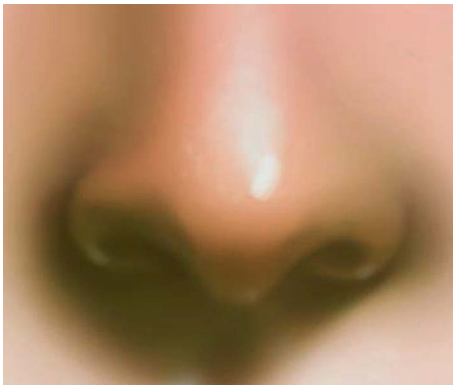
Els arbres serveixen per moltes coses, per menjar (a mi ja sabeu que m'agraden molt les fulles ben verdes i tendres), per pujar-hi, per respirar, per rascar-me el llom quan em pica... M'agraden molt els arbres. Proveu d'abraçar-ne un. Jo no puc fer-ho perquè no tinc braços.

Abraceu l'arbre

Què heu notat?

Què heu sentit en abraçar l'arbre?

Els romans feien servir les fulles de llorer per tenir millor alè.

Us agrada l'olor?

El recordeu en algun plat que es cuini sovint a casa?

L'arbre al cap

Col·loqueu-vos un mirall sobre el nas, exactament sota dels ulls, amb la cara reflectida cap a dalt i inclinant el mirall 45°.

Us agrada la visió?

Quin arbre heu observat?

La vida en un quadre

Observeu les aus del llac.

Feu fotografies de les aus amb l'ajuda d'un marc

11 ELS MEUS AMICS ELS OCELLS

Recordeu que us he parlat d'alguns dels meus amics?

Molts d'ells són ocells i passem molt bones estones junts, segur que vosaltres també ho feu amb els vostres amics. És molt bonic escoltar el seu cant, veure com volen, observar què mengen. En aquest parc n'hi ha força. Alguns es queden tot l'any i d'altres només s'hi estan una temporada, com si fessin vacances vaja!

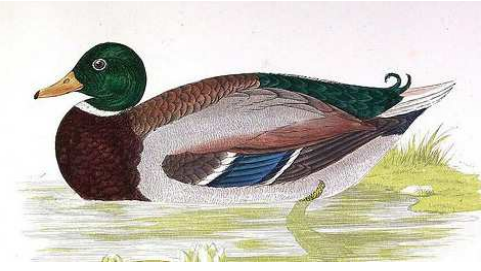

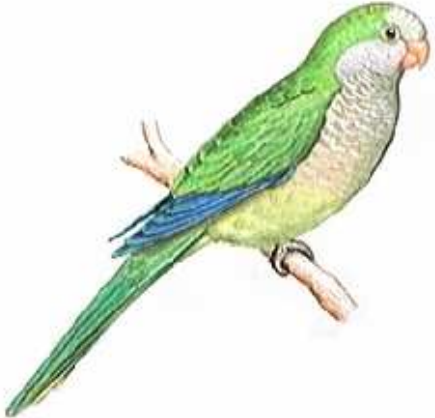
Escoltem les gravacions dels seus cants i si no feu soroll podrem escoltar els seus propis cants i potser s'apropin.

Amb l'ajuda de fotografies ens fixem en detalls que ens ajuden a identificar-los: el bec, el color de les plomes, el cant, la forma dels les potes, els dits....

Escriviu el nom de les aus que heu vist i escoltat en el parc.

 A magpie perched on a branch, showing its black head, white breast, blue wings, and long green tail.	 A robin perched on a branch, showing its brown back, grey head, and bright orange-red breast.
 Two sparrows, one brown and one yellow, perched together.	 A starling perched on a branch, showing its dark blue-black plumage and yellow beak.
 A rock pigeon perched on a branch, showing its grey body, black wings, and red feet.	 A parakeet perched on a branch, showing its green body, blue wings, and red beak.

Clic els ocells de la Ciutadella

Us proposem de fer aquesta activitat

El trobaràs a la següent adreça:

http://www.xtec.cat/cda-barcelona/jclic/ocells/ocells_jclic.htm